

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề có 02 trang)

I. ĐỌC – HIỂU (3.0 điểm):

Đọc văn bản sau:

Thần Lúa

Nữ thần Lúa là một cô gái xinh đẹp, dáng người éo lá và có tính hay hờn dỗi. Nàng là con gái Ngọc Hoàng. Sau những trận lụt lội ghê gớm xảy ra, sinh linh cây cỏ đều bị diệt hết, trời bèn cho những người còn sống sót sinh con đẻ cái trên mặt đất, sai nữ thần Lúa xuống trần gian, nuôi sống loài người. Nữ thần làm phép cho những hạt giống gieo xuống đất nảy mầm, mọc thành cây, kết bông mẩy hạt. Lúa chín tự về nhà không cần gặt và không phải phơi phóng gì cả. Cần ăn cứ ngắt bông vào nôi là lúa sẽ thành cơm.

Một hôm, cô con gái nhà kia đang bận việc. Sân chưa quét dọn, lúa ở ngoài đã ùn ùn kéo về. Cô gái cuống quýt và đâm cáu. Sẵn tay đang cầm cái chổi, cô đập vào đầu bông lúa và mắng:

- Người ta chưa dọn dẹp xong đã bò về.

Nữ thần Lúa đang dẫn các bông lúa vào sân, thấy sân, đường bẩn thỉu, rác rưởi đã bực trong lòng, lại bị phang một cái chổi vào đầu, tức lắm. Cả đám lúa đều thốt lên:

- Muốn mệt thì ta cho mà mệt. Từ nay có hái to, liềm sắc cắt cổ tao, tao mới về.

Từ đó, thần Lúa đâm dỗi, nhất định không cho lúa bò về nữa. Người trần gian phải xuống tận ruộng lấy từng bông. Thấy vất vả nhọc mệt quá, người ta mới chế ra liềm, hái để cắt lúa cho nhanh. Và lúa cũng không tự biến thành cơm nữa, mà phải phơi phóng, xay giã cho ra gạo. Sự hờn dỗi của nữ thần Lúa còn đôi khi cay nghiệt hơn nữa. Nữ thần vẫn giận sự phũ phàng của con người, nên nhiều lần đã cấm không cho các bông lúa nảy nở. Có kết hạt thì lúa cũng chỉ là lúa lép mà thôi. Vì thế sau này mỗi lần gặt xong là người trần gian phải làm lễ cúng hồn lúa, cũng là cúng thần Lúa. Có nơi không gọi thế thì gọi là cúng cơm mới. Cúng hồn lúa, cơm mới do các gia đình tổ chức trong nhà mình. Các làng, các bản cũng phải mở những ngày hội chung để cúng thần Lúa. Trong những ngày hội ấy, mở đầu cho các cuộc tế tự và trò vui là "tiết mục" hấp dẫn, gọi là: Rước bông lúa. Các trò Trám (Vĩnh Phú), trò Triêng (Thanh Hóa), trò thổi tù và cây Hồng (Nghệ Tĩnh)² v.v... đều có rước bông lúa như vậy.

(Theo Bùi Mạnh Nhị chủ biên, Văn học Việt Nam, văn học dân gian, những tác phẩm chọn lọc trang 17-18, NXB Giáo dục)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản trên. (0.5 điểm)

Câu 2. Những dấu hiệu nào giúp bạn nhận ra *Thần Lúa* là một truyện thần thoại? (1.0 điểm)

Câu 3. Nêu nội dung bao quát của truyện *Thần Lúa*. (1.0 điểm)

Câu 4. Thông điệp mà người xưa muốn gửi gắm qua câu chuyện này là gì? (0,5 điểm)

II. LÀM VĂN

Anh/chị hãy viết bài văn trình bày suy nghĩ của mình về ý nghĩa của việc vượt qua những thử thách trong cuộc sống.

----- Hết -----

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giáo viên coi kiểm tra không giải thích gì thêm.